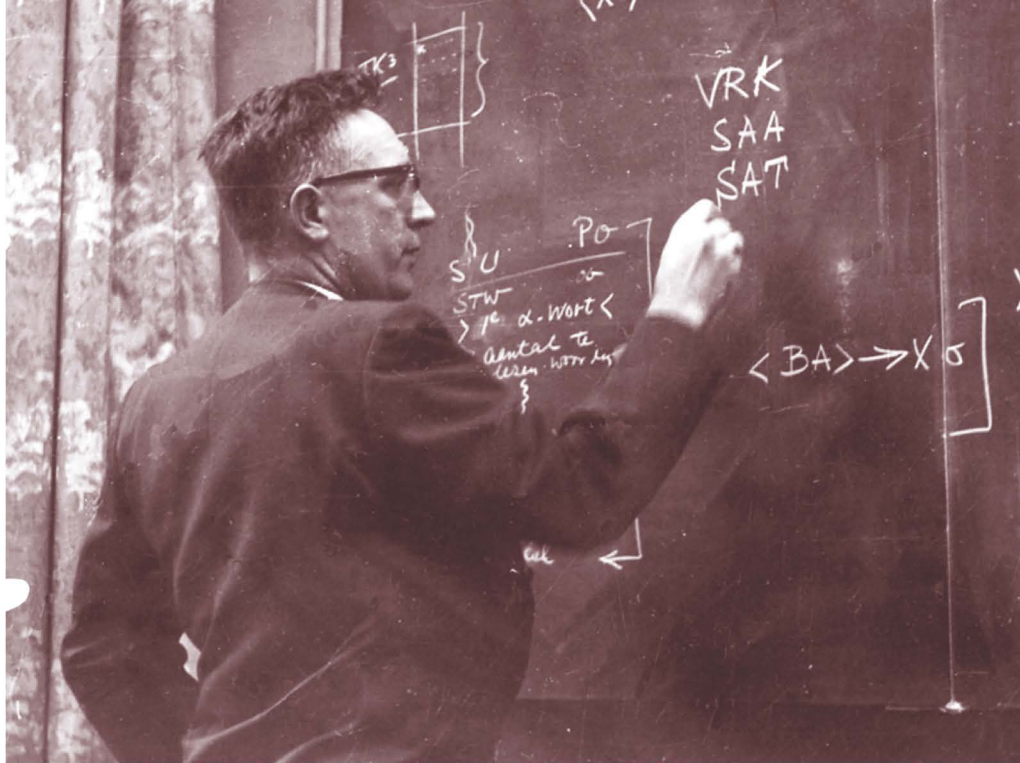

Rekenen bij het Rekencentrum in de Appelstraat

1943 - 1953

1953 - 1964

1964 - 1974

1974 - 1984

1984 - 1994

Ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van de Rijksuniversiteit Groningen in 1964 organiseerde het Rekencentrum een aantal open dagen, de belangstelling hiervoor was overweldigend. Meer dan 5.000 mensen bezochten het Rekencentrum, waar zij van de medewerkers een rondleiding kregen en uitleg over de aanwezige machines. De officiële opening van het Rekencentrum aan de Grote Appelstraat vond plaats op 12 november 1964. De openingshandeling werd verricht door de directeur-generaal voor de Wetenschappen van het ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen (OKW), dr. A.J. Piekaar. Dr. Donald W. Smits werd de eerste directeur van het universitaire Rekencentrum. In 1966 werd hij benoemd tot lector in de programmering van rekenmachines en later volgde zijn benoeming tot hoogleraar.

De computer had een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt door het gebruik van transistors in plaats van radiobuizen. Door het toepassen van deze techniek werden computers kleiner sneller en relatief goedkoper. De TR4, die als opvolger van de ZEBRA voor drie miljoen gulden was aangeschaft, had een rekensnelheid van ongeveer 0.15 Mips, dat was 100 maal zo snel als de ZEBRA.

De vraag naar rekenfaciliteiten groeide vanaf 1964 wederom explosief en al na vier jaar was er sprake van een ernstig tekort aan rekencapaciteit binnen de universiteit. De TR4 was, evenals de ZEBRA bijna dag en nacht in gebruik. Zo draaide de TR4 in 1968 ongeveer 600 uur per maand, een bezetting van meer dan 80%.

Ook op de TR4 waren de sterrenkundigen en chemici de grootverbruikers van de rekestijd. Een zeer tot de verbeelding sprekend stuk rekenwerk dat met de TR4 in Groningen werd uitgevoerd, was de berekening van de Aerodynamica van de boemerang door de Groningse fysicus Felix Hess. Als eerste heeft Hess de terugkeer van de boemerang op grond van aerodynamische theorie verklaard. Hess publiceerde zijn eerste bevindingen in Scientific American van november 1968 onder de titel 'The Aerodynamics of Boomerangs'. In dit artikel nam hij een voorschot op een veel uitgebreider onderzoek dat deels met behulp van de TR4 werd uitgevoerd. In 1975 promoveerde Hess bij prof.dr. J.A. Sparenberg op Boomerangs, Aerodynamics and Motion.

Het Rekencentrum begon al zeer vroeg met het geven van onderwijs in het gebruik van computers. Al kort na de verhuizing naar de Grote Appelstraat startte directeur Smits het college 'Programmeren van de Telefunken TR4 in ALGOL 60'. Dit was een hoorcollege waarin de syntax van ALGOL werd uiteengezet. Bij het college werd een dictaat ontwikkeld waarin de stof ook schriftelijk werd gepresenteerd.

Het Rekencentrum was van 1964 tot 1974 gevestigd in de Appelstraat, maar vrijwel vanaf het begin werd er gesproken over uitbreiding en vestiging op het nieuwe universiteitscomplex Paddepoel. Begin 1963 hadden al de eerste gesprekken plaatsgevonden over de bouw van een nieuw Rekencentrum op het universiteitscomplex, waar ook de faculteiten Wiskunde en Natuurwetenschappen en Chemie gevestigd zouden worden. Het Rekencentrum was bedoeld als 'centrale dienst voor de gehele universiteit, voor de opleiding van studenten en voor de wiskundige research, ook op het terrein van computer science'. Verder ging men er vanuit dat het gebouw in 1971 klaar zou zijn en dat tegen die tijd ook nieuwe apparatuur beschikbaar zou zijn.